

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (nionde avdelningen)

den 4 juli 2024*

”Överklagande – Personalmål – Tillfälligt anställda – Betygsrapport –
Motiveringsskyldighet – Omsorgsplikt – Talan om ogiltigförklaring och skadestånd”

I mål C-5/23 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs
den 5 januari 2023,

Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO), inledningsvis företrädd av
G. Predonzani och K. Tóth, därefter av K. Tóth, båda i egenskap av ombud,

klagande,

i vilket den andra parten är:

KD, företrädd av D.-A. Pappa, dikigoros, A. Pappas och S. Pappas, avocats,

sökande i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (nionde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden O. Spineanu-Matei samt domarna J.-C. Bonichot
(referent) och S. Rodin,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till
avgörande,

följande

* Rättegångsspråk: engelska.

Dom

- 1 Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO) har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 26 oktober 2022, KD/EUIPO (T-298/20, EU:T:2022:671) (nedan kallad den överklagade domen). Genom denna dom ogiltigförklarade tribunalen KD:s bedömningsrapport i samband med bedömningsförfarandet för år 2019 (nedan kallad den omtvistade rapporten).

Tillämpliga bestämmelser

Tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen

- 2 I artikel 43 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen (nedan kallade tjänsteföreskrifterna) föreskrivs följande:

”Varje tjänstemans kompetens, prestationsförmåga och uppträdande i tjänsten ska redovisas i en årlig rapport enligt tillsättningsmyndighetens bestämmelser vid varje institution i enlighet med artikel 110. Av rapporten ska framgå om tjänstemannens prestation varit tillfredsställande eller inte. Varje institutions tillsättningsmyndighet ska fastställa bestämmelser om rätten att överklaga inom ramen för bedömningsförfarande, och denna rätt ska utövas innan tjänstemannen framför klagomål i enlighet med artikel 90.2.

För tjänstemän i lönegrad AST 5 och högre kan rapporten också innehålla ett yttrande om huruvida tjänstemannens prestationer tyder på att denne har förutsättningar att utföra en handläggares arbetsuppgifter.

Tjänstemannen ska få ta del av innehållet i rapporten. Tjänstemannen ska ha rätt att lämna de synpunkter på rapporten som denne anser vara av betydelse.”

- 3 I artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna föreskrivs följande:

”Varje person på vilken dessa tjänsteföreskrifter skall tillämpas kan vända sig till tillsättningsmyndigheten med klagomål över en åtgärd som går honom emot; detta gäller oavsett om myndigheten har fattat ett beslut eller har underlåtit att utföra en handling som föreskrivs i tjänsteföreskrifterna. Klagomål skall anföras inom tre månader. Tiden löper från och med

- den dag åtgärden offentliggörs, om det är fråga om en allmängiltig åtgärd,
- den dag beslutet del ges mottagaren dock senast den dag han får kännedom om beslutet, om det är fråga om en åtgärd av individuell karaktär; om en sådan åtgärd går emot någon annan person än mottagaren skall tiden i fråga om den andra personen löpa från och med den dag då denna får kännedom om åtgärden, dock senast från och med den dag då åtgärden offentliggörs,
- den dag då fristen löper ut för svar när klagomålet gäller ett tyst avslag enligt punkt 1.

Myndigheten skall meddela vederbörande sitt motiverade beslut inom fyra månader från och med den dag klagomålet anförts. Om det vid utgången av denna tidsfrist ännu inte givits något svar, skall detta anses vara ett tyst avslag som kan överklagas enligt artikel 91.”

4 I artikel 110 i tjänsteföreskrifterna föreskrivs följande:

”1. Varje institutions tillsättningsmyndighet ska anta allmänna genomförandebestämmelser till dessa tjänsteföreskrifter efter samråd med personalkommittén och med kommittén för tjänsteföreskrifterna.

2. De genomförandebestämmelser som [Europeiska] kommissionen antar för dessa tjänsteföreskrifter, däribland de allmänna genomförandebestämmelser som avses i punkt 1, ska tillämpas på motsvarande sätt på byråerna. Kommissionen ska i detta syfte omedelbart informera byråerna när den har antagit genomförandebestämmelser.

Sådana genomförandebestämmelser ska träda i kraft vid byråerna nio månader efter det att de trätt i kraft vid kommissionen eller nio månader efter den dag då kommissionen underrättar byråerna om att bestämmelserna har antagits, beroende på vilket som infaller senast. Trots vad som sägs ovan får en byrå också besluta att sådana genomförandebestämmelser ska träda i kraft tidigare.

Med avvikelse från ovanstående får en byrå, innan den niomånadersperiod som avses i andra stycket i denna punkt har löpt ut och efter samråd med sin personalkommitté, lämna in genomföranderegler, som skiljer sig från dem som kommissionen antagit, till kommissionen för godkännande. En byrå kan på samma villkor begära att kommissionen godkänner att den inte tillämpar vissa genomföranderegler. I det senare fallet får kommissionen, i stället för att godta eller avslå begäran, uppmana byrån att lämna in genomförandebestämmelser som skiljer sig från dem som kommissionen antagit, för godkännande av kommissionen.

Den niomånadersperiod som avses i andra stycket i denna punkt ska upphöra att löpa från och med den dag då byrån begär kommissionens godkännande till och med den dag då kommissionen meddelar sin ståndpunkt.

En byrå får också, efter samråd med sin personalkommitté, lämna in genomförandebestämmelser till kommissionen för godkännande som rör andra frågor än de genomförandebestämmelser som kommissionen antagit.

När det gäller antagande av genomförandebestämmelser ska byråerna företräddas av styrelsen eller det motsvarande organ som avses i den unionsakt varigenom byrån inrättas.

3. När det gäller antagande av regler genom överenskommelse mellan institutionerna ska byråerna inte betraktas som institutioner. Kommissionen ska emellertid samråda med byråerna innan dessa regler antas.

4. Bestämmelser till dessa tjänsteföreskrifter, däribland de allmänna genomförandebestämmelser som avses i punkt 1 och bestämmelser som antas genom överenskommelse mellan institutionernas tillsättningsmyndigheter, ska meddelas personalen.

5. De administrativa avdelningarna vid institutionerna och byråerna ska regelbundet samråda med varandra angående tillämpningen av dessa tjänsteföreskrifter. Vid samråden ska byråerna företräddas gemensamt enligt regler som ska antas genom överenskommelse dem emellan.

6. Europeiska unionens domstol ska föra ett register över de regler till dessa tjänsteföreskrifter som antas av varje institutions tillsättningsmyndighet och de som antas av byråerna i den mån de

avviker från de regler som kommissionen antagit, i enlighet med förfarandet i punkt 2, samt över alla ändringar av dessa. Institutioner och byråer ska ha direkt tillgång till detta register och full rätt att ändra sina egna regler. Medlemsstaterna ska ha direkt tillgång till det. Vart tredje år ska dessutom kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om de regler som antagits av varje enskild institutions tillsättningsmyndighet för dessa tjänsteföreskrifter.”

De allmänna genomförandebestämmelserna 43

- 5 För att genomföra artikel 43 i tjänsteföreskrifterna tillämpar EUIPO kommissionens beslut C(2013) 8985 av den 16 december 2013 om allmänna genomförandebestämmelser för artikel 43 i tjänsteföreskrifterna och tillämpningsföreskrifter för artikel 44 första stycket i tjänsteföreskrifterna (nedan kallade de allmänna genomförandebestämmelserna 43). I artikel 7 i de allmänna genomförandebestämmelserna 43 föreskrivs följande:

”1. Tjänsteinnehavarens motiverade bestridande av rapporten ... ska automatiskt hänskjutas till den överprövande bedömarens ...

...

3. Den överprövande bedömarens ska senast 20 arbetsdagar efter dagen för det motiverade bestridandet av rapporten och efter den dialog som föreskrivs i punkt 2 fastställa eller ändra rapporten och ange skälen för sitt beslut.

...

4. Rapporten blir slutgiltig när den överprövande bedömarens har fattat sitt beslut. ...”

Bakgrund till tvisten

- 6 Bakgrunden till tvisten beskrivs på följande sätt i punkterna 2–14 i den överklagade domen:

”2 Den 16 juli 2015 tillträdde [KD, sökanden i första instans] sin tjänst vid [EUIPO] som tillfälligt anställd under fem år enligt artikel 2 f i anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska unionen Hon placerades på EUIPO:s ’Akademi’ avdelning.

3 Den 15 februari 2016 utnämndes sökanden till gruppleddare.

4 Sökanden har sedan år 2015 haft personliga svårigheter och hälsoproblem. Dessa krävde [*konfidentiellt*]. Sökanden har även fått en [*konfidentiellt*].

5 I mitten av 2019 delgavs sökanden en uppföljningsrapport avseende det första halvåret. I rapporten anges bland annat att hon ’hade uppnått sina mål fram till andra kvartalet, med undantag för genomförandet av talangbanken ... (som är vilande på grund av frågor som rör dataskydd) och IPDential (pågående anbudsinfordran)’, att hon är ’bekvämd i rollen som gruppleddare’ och att hon ’har varit mycket aktiv och resultatorienterad under [det första halvåret [år 2019]]’.

6 I juli 2019 fördes en dialog mellan sökanden och administrationen.

- 7 Den 3 februari 2020 hölls sökandens bedömningssamtal för år 2019.
- 8 Den 11 mars 2020 mottog sökanden den omtvistade rapporten.
- 9 Den omtvistade rapporten inleds med rubrikerna 'Allmän information', 'Information om den anställda', 'Bedömningsdialog' och 'Iakttagelser avseende arbetsvillkoren, inklusive distansarbete (i förekommande fall)'. Följande rubrik 'Bedömning av målen', 'innehåller en bedömning av de resultat som uppnåtts, inklusive kvaliteten på det arbete som utförts och tjänsteinnehavarens engagemang och de [nyckelprestationsindikator] som fastställts för den period som omfattas av denna bedömning'. Den rubriken omfattar gruppens målsättningar. Varje målsättning åtföljs av en beskrivning av sökandens individuella bidrag, nyckelprestationsindikatorer, det berörda strategiska området och bedömningen 'Målet har uppnåtts'. Bland nyckelprestationsindikatorerna för målet 'Genomförande av fastställda och godkända aktiviteter och projekt [strategisk plan 2020] och [årligt arbetsprogram]' ingår bland annat upprättandet av talangbanken under det första kvartalet. Därefter följer 'Allmänna kommentarer om målen', i vilka det anges att sökanden har 'uppnått de flesta av de fastställda målen'. Genomförandet av talangbanken har emellertid försenats på grund av frågor som rör dataskydd.
- 10 Följande rubrik är 'Uppträdande i tjänsten'. Under den rubrik anges att sökanden 'helt och hållet uppfyller förväntningarna', 'samarbetar väl med sina kollegor på ett direkt, uppriktigt och ärligt sätt' och 'inser när en kompromiss är nödvändig'.
- 11 Följande rubrik 'Bedömning av kompetensen', innehåller en 'bedömning av tjänsteinnehavarens kompetens i förhållande till de kvalifikationer som krävs för dennes tjänstegrupp och lönegrad'. Den rubriken omfattar nio kompetenser. För var och en av dessa kompetenser anges i den omtvistade rapporten den nivå som krävs, vilken motsvarar det betyg som EUIPO förväntar sig av tjänsteinnehavaren och det betyg som faktiskt erhållits. EUIPO:s betygsskala har flera nivåer. Dessa är 'under utveckling' (1), 'adekvat' (2) och 'avancerad' (3).
- 12 Sökanden erhöll det betyg som krävdes, det vill säga betyget 3 avseende sex kompetenser. Hon fick betyget 3 för en annan kompetens, vilket var högre än det betyg 2 som krävdes. Sökanden fick däremot betyget 2 för kompetenserna 'Prioritering och organisation' och 'Stresstålighet', trots att det betyg som krävdes var 3. Under rubriken 'allmänna kommentarer om kompetenserna' anges att hon 'skriver snabbt, tydligt och felfritt' och har en 'hög kunskapsnivå inom det akademiska området och förstår implikationerna av denna kunskap inom [EUIPO]'. I dessa kommentarer preciseras emellertid, vad gäller 'hennes prioritering och organisation, [att] man vid några tillfällen har påmint henne om att iaktta fristerna och vara förutseende'.
- 13 De efterföljande rubrikerna är 'Bedömning av utvecklingsprogrammet' och 'Generellt betyg'. Vad gäller den sistnämnda rubriken har sökanden fått bedömningen 'CLR' eller 'motsvarar den nivå som krävs för den tjänst som innehas', det vill säga den tredje nivån från den lägsta i EUIPO:s allmänna betygsskala med sex nivåer och en tillfredsställande nivå i den mening som avses i artikel 43 i tjänsteföreskrifterna ... Det betyget åtföljs av följande 'allmänna bedömningskommentarer från den överordnade':

’Utöver vad som sades under dialogen i juli och under det andra halvåret, har [sökanden] uppnått sina mål. ... [Sökanden] är handläggare och ska ses som en förebild för akademins personal genom att uppvisa lämpliga kvalifikationer, förutse arbetsuppgifterna, ständigt sträva efter att upprätthålla och tillhandahålla en hög prestationsnivå och sträva efter att kontinuerligt förbättra kvaliteten. I detta sammanhang har man vid några tillfällen varit tvungen att påminna sökanden om att iaktta fristerna och visa prov på den proaktivitet som hon är kapabel till.’

14 Den 1 april 2020 underrättade den myndighet som är behörig att sluta anställningsavtal ... sökanden om sitt beslut att inte förnya hennes avtal ... I det beslutet preciserade [nämnda myndighet] att den hade beaktat den omtvistade rapporten.”

Förfarandet vid tribunalen och den överklagade domen

- 7 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 22 maj 2020 väckte KD talan om dels ogiltigförklaring av den omtvistade rapporten, dels ersättning för den ideella skada som hon lidit på grund av rapporten.
- 8 Till stöd för sin talan åberopade KD tre grunder. Dessa grunder avsåg för det första, åsidosättande av motiveringsskyldigheten och rätten till försvar samt en felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna för det andra, uppenbart oriktiga bedömningar och för det tredje, åsidosättande av omsorgsplikten.
- 9 Genom den överklagade domen ogiltigförklarade tribunalen den omtvistade rapporten på grund av bristande motivering, felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna och åsidosättande av omsorgsplikten.
- 10 För det första konstaterade tribunalen att bedömarens inte hade motiverat det betyg som hade tilldelats KD för kompetensen ”Stresstålighet”.
- 11 För det andra ansåg tribunalen att bedömarens inte hade styrkt förekomsten av påminnelserna till KD om att fristerna ska iakttas, under referensperioden.
- 12 För det tredje ansåg tribunalen att bedömarens inte hade beaktat KD:s hälsoproblem, vilka vederbörande kände till och vilka fortsatte under referensperioden, i strid med sin omsorgsplikt.
- 13 Tribunalen fann däremot att själva ogiltigförklaringen av den omtvistade rapporten utgjorde en lämplig och tillräcklig gottgörelse för de påstådda skadorna och ogillade skadeståndsyrkandet.

Parternas yrkanden i målet om överklagande

- 14 EUIPO har yrkat att domstolen ska
 - upphäva den överklagade domen,
 - i första hand avvisa eller ogilla talan om ogiltigförklaring eller i andra hand, återförvisa målet till tribunalen, och

– förplikta KD att ersätta rättegångskostnaderna i målet om överklagande och i målet vid tribunalen.

- 15 KD har yrkat att överklagandet ska ogillas och att EUIPO ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Prövning av överklagandet

- 16 EUIPO har till stöd för sitt överklagande åberopat fyra grunder. Den första grunden avser felaktig rättstillämpning vid tolkningen av artikel 43 i tjänsteföreskrifterna, jämförd med artikel 110 i tjänsteföreskrifterna. Den andra grunden avser felaktig rättstillämpning vad gäller den rättsliga karaktären av bedömningsanvisningarna, det sanktionerade åsidosättandet av motiveringsskyldigheten och följderna därav. Den tredje grunden avser missuppfattning av de faktiska omständigheterna och felaktig bedömning av bevisningen. Den fjärde grunden avser felaktig rättstillämpning vid tolkningen av omsorgsplikten och tribunalens åsidosättande av motiveringsskyldigheten.

Den första grunden

Parternas argument

- 17 EUIPO har genom den första grunden för överklagandet gjort gällande att tribunalen, i punkterna 23–31 i den överklagade domen, gjorde en felaktig rättstillämpning vid tolkningen av artikel 43 i tjänsteföreskrifterna, jämförd med artikel 110 i tjänsteföreskrifterna, när den fann att det inte krävs att de interna rättsmedlen har uttömts för att en talan mot en bedömningsrapport ska kunna tas upp till prövning. EUIPO har gjort gällande att artikel 7 i de allmänna genomförandebestämmelserna 43, som är analogt tillämplig på EUIPO enligt artikel 110.2 i tjänsteföreskrifterna, även ålägger en tjänsteman eller en anställd som vill bestrida sin bedömningsrapport att först inkomma med ett internt överklagande.
- 18 KD anser att överklagandet inte kan vinna bifall såvitt avser den första grunden.

Domstolens bedömning

- 19 Domstolen har redan slagit fast att med hänsyn till den typ av bedömningsrapport som föreskrivs i artikel 43 i tjänsteföreskrifterna, vilken ger uttryck för bedömnarnas fritt formulerade uppfattning och inte tillsättningsmyndighetens bedömning, är ingivandet av ett formellt klagomål i den mening som avses i artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna inte en nödvändig förutsättning för att talan ska kunna väckas mot en sådan rättsakt. En talan kan således väckas från och med den tidpunkt då bedömningsrapporten kan anses vara slutgiltig (se, för ett liknande resonemang, dom av den 3 juli 1980, Grassi/rådet, 6/79 och 97/79, EU:C:1980:178, punkt 15).
- 20 EUIPO har emellertid gjort gällande att denna rättspraxis inte utgör hinder för att tillsättningsmyndigheten inrättar ett internt överklagande som den tjänsteman eller anställda som avser bestrida sin bedömning måste använda innan vederbörande kan väcka talan vid domstol.

- 21 EUIPO anser att en sådan befogenhet tilldelas tillsättningsmyndigheten genom artikel 43 första stycket i tjänsteföreskrifterna. I sista meningen i det stycket föreskrivs följande: "Varje institutions tillsättningsmyndighet ska fastställa bestämmelser om rätten att överklaga inom ramen för bedömningsförfarande, och denna rätt ska utövas innan tjänstemannen framför klagomål i enlighet med artikel 90.2."
- 22 En sådan tolkning kan emellertid inte godtas. Även om det i artikel 43 första stycket sista meningen i tjänsteföreskrifterna föreskrivs att varje institutions tillsättningsmyndighet ska fastställa bestämmelser om rätten att överklaga internt inom ramen för bedömningsförfarandet anges det däri inte på något sätt att tjänstemannen eller den anställda är skyldig att använda sig av ett sådant överklagande.
- 23 Artikel 7 i de allmänna genomförandebestämmelserna 43, genom vilken kommissionen, vid genomförandet av artikel 43 i tjänsteföreskrifterna, har fastställt på vilka villkor en tjänsteman eller en anställd kan överklaga sin bedömningsrapport internt, kan följaktligen inte tolkas så, att den inför ett villkor som måste vara uppfyllt för att talan ska kunna väckas.
- 24 Kommissionen skulle för övrigt ha överskridit sin befogenhet enligt artikel 110.1 i tjänsteföreskrifterna att anta allmänna genomförandebestämmelser för tjänsteföreskrifterna om den, genom att anta artikel 7 i de allmänna genomförandebestämmelserna 43, hade lagt till de särskilda villkor för tillgång till domstolsprövning för tjänstemän och anställda som föreskrivs i artiklarna 90.2 och 91 i tjänsteföreskrifterna.
- 25 EUIPO kan följaktligen inte med framgång göra gällande att tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning när den fann att KD hade rätt att väcka talan mot den omtvistade rapporten utan att först ha överklagat internt enligt artikel 7 i de allmänna genomförandebestämmelserna 43.
- 26 Överklagandet kan således inte vinna bifall såvitt avser den första grunden.

Den andra grunden

Parternas argument

- 27 EUIPO har genom den andra grunden för överklagandet gjort gällande att tribunalen i den överklagade domen gjorde en felaktig rättstillämpning när den slog fast att KD:s bedömare hade åsidosatt sin motiveringsskyldighet genom att inte förklara varför KD hade tilldelats ett lägre betyg än det betyg som krävs för kompetensen "Stresstålighet" och att detta åsidosättande motiverade att den omtvistade rapporten ogiltigförklarades.
- 28 För det första har EUIPO kritiserat tribunalens konstaterande, i punkt 67 i den överklagade domen, att det i punkt 3.5.5 i bilaga A till bedömningsanvisningarna föreskrivs en tvingande bestämmelse som är bindande för bedömare. EUIPO anser att bedömningsanvisningarna varken utgör en rättsakt eller ett antal förhållningsregler utan de innehåller endast anvisningar och kommentarer för tillämpningen av artiklarna 43 och 44 samt de allmänna genomförandebestämmelserna 43. EUIPO drar härav slutsatsen att den omständigheten att det inte tas hänsyn till rekommendationen, i punkt 3.5.5 i bilaga A till bedömningsanvisningarna, att

det ska ges en förklaring när kompetenserna bedöms ligga på en lägre nivå än det betyg som krävs, inte innebär att den omtvistade rapporten är behäftad med en bristande motivering, i motsats till vad tribunalen slog fast i punkterna 79 och 80 i den överklagade domen.

- 29 För det andra anser EUIPO att rekommendationen till bedömarna i punkt 3.5.5 i bilaga A till bedömningsanvisningarna går utöver de krav på motivering av bedömningsrapporten som följer av rättspraxis. Bedömningsrapporten behöver inte innehålla en uttömmande redogörelse för den anställdes prestationer, utan den behöver endast innehålla de avgörande delarna.
- 30 För det tredje har avsaknaden av en förklaring i den omtvistade rapporten avseende det betyg som erhållits för kompetensen "Stresstålighet" inte påverkat bedömningen av KD på ett sätt som motiverar att rapporten ogiltigförklaras.
- 31 KD anser att överklagandet inte kan vinna bifall såvitt avser den andra grunden.

Domstolens bedömning

- 32 EUIPO har för det första gjort gällande att rekommendationen i punkt 3.5.5 i bilaga A till bedömningsanvisningarna, enligt vilken bedömaren ska lämna en förklaring när en eller flera kompetenser bedöms ligga under den nivå som krävs, inte är bindande, i motsats till vad tribunalen slog fast i punkt 67 i den överklagade domen.
- 33 Domstolen har emellertid slagit fast att när en institution antar vägledande förhållningsregler för administrationen och den genom att offentliggöra dessa tillkännager att den fortsättningsvis ska tillämpa dem på de fall som omfattas av dem, begränsar den själv utrymmet för sin skönsmässiga bedömning och riskerar, om den frångår dessa regler, att dömas för att ha åsidosatt allmänna rättsprinciper såsom principen om likabehandling eller principen om skydd för berättigade förväntningar (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 december 1983, Blomefield/kommissionen, 190/82, EU:C:1983:358, punkt 20, och dom av den 19 juli 2016, Kotnik m.fl., C-526/14, EU:C:2016:570, punkt 40).
- 34 I förevarande fall offentliggjordes inte bara den regel som anges i punkt 3.5.5 i bilaga A till bedömningsanvisningarna, utan den återgavs uttryckligen i den omtvistade rapporten i form av en instruktion till bedömaren med följande lydelse: "Om kompetenserna bedöms ligga på en nivå som är lägre än det betyg som krävs, påverkar denna nivå prestationerna, ni ombeds då lämna förklaringar under rubriken 'Allmänna kommentarer om kompetenserna'."
- 35 Tribunalen gjorde under dessa omständigheter inte en felaktig rättstillämpning när den fann att nämnda regel var tvingande, trots att det i bedömningsanvisningarna preciseras att de inte har någon rättslig status.
- 36 EUIPO har för det andra kritiserat tribunalen för att ha ålagt bedömaren en mer långtgående motiveringsskyldighet än vad som krävs enligt rättspraxis. Såsom angetts ovan konstaterade tribunalen emellertid endast att EUIPO, genom att införa punkt 3.5.5 i bilaga A till bedömningsanvisningarna, själv hade ålagt bedömarna en ytterligare skyldighet att motivera sina tjänstemäns och anställdas bedömningsrapporter och erinrade om att enligt den praxis som nämns i punkt 33 ovan kräver iakttagandet av principen om likabehandling och principen om skydd för berättigade förväntningar att denna skyldighet iakttas.

- 37 EUIPO har för det tredje gjort gällande att den bristande motivering som EUIPO klandras för under alla omständigheter inte har påverkat att den allmänna bedömningen av KD är välgrundad, vilket innebär att det var felaktigt av tribunalen att finna att en sådan bristande motivering i sig kunde motivera att bedömningsrapporten ogiltigförklarades.
- 38 Den motiveringsskyldighet som avses i artikel 296 FEUF och som bekräftas i artikel 41.2 c i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna är emellertid en grundläggande unionsrättslig princip som har till syfte dels att ge den berörde tillräckliga upplysningar för att denne ska kunna bedöma om den rättsakt som går honom eller henne emot är välgrundad och en möjlighet att väcka talan vid domstol för att bestrida dess lagenlighet, dels att göra det möjligt för unionsdomstolen att utföra sin prövning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 november 2022, Thunus m.fl./EIB, C-91/21 P, EU:C:2022:928, punkt 81).
- 39 Det är därför som motiveringsskyldigheten i artikel 296 FEUF enligt fast rättspraxis utgör en väsentlig formföreskrift i den mening som avses i artikel 263 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 januari 2022, YG/kommissionen, C-361/20 P, EU:C:2022:17, punkt 41), vars åsidosättande medför att det beslut som är behäftat med ett sådant åsidosättande ska ogiltigförklaras.
- 40 Tribunalen gjorde således inte någon felaktig rättstillämpning när den fann att den bristfälliga motiveringen i den omtvistade rapporten motiverade att den ogiltigförklarades.
- 41 Av det ovan anförda följer att överklagandet inte kan vinna bifall såvitt avser den andra grunden.

Den tredje grunden

Parternas argument

- 42 Genom den tredje grunden för överklagandet har EUIPO gjort gällande att tribunalen, i punkterna 93 och 96–103 i den överklagade domen, missuppfattade de faktiska omständigheterna och gjorde en felaktig bedömning av bevisningen i målet.
- 43 För det första kastade tribunalen om bevisbördan genom att kräva att EUIPO skulle styrka att den verkligen hade påmint KD om att fristerna skulle iakttas under referensperioden. Administrationen är inte heller skyldig att skicka skriftliga påminnelser eller varningar om en viss frist till en anställd varje gång det är nödvändigt.
- 44 För det andra är tribunalens resonemang uppenbart motsägelsefullt vad gäller frågan huruvida dessa påminnelser om att fristerna ska iakttas, har skett. Tribunalen fann nämligen å ena sidan i punkt 100 i den överklagade domen att EUIPO inte hade ingett någon bevisning som styrkte att dessa påminnelser hade skett. Tribunalen avvisade å andra sidan i punkt 93 i den överklagade domen de bevis som EUIPO lagt fram i bilagorna D 1–D 5 till dupliken för att bevisa att dessa påminnelser skett.
- 45 KD har gjort gällande att överklagandet inte kan vinna bifall såvitt avser den tredje grunden.

Domstolens bedömning

- 46 För det första saknas det grund för anmärkningen att tribunalen felaktigt kastade om bevisbördan genom att ålägga EUIPO bevisbördan för att påminnelserna om att fristerna ska iakttas, vilka den överordnade hade gett KD under referensperioden, hade skett.
- 47 Domstolen har nämligen vid upprepade tillfällen slagit fast att unionsbestämmelserna inte kräver att en negativ omständighet bevisas (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 mars 1988, kommissionen/Italien, 104/86, EU:C:1988:171, punkt 11).
- 48 Det kunde följaktligen inte krävas att KD skulle bevisa att hon inte hade fått någon påminnelse om att fristerna ska iakttas under referensperioden.
- 49 Tribunalen gjorde inte heller någon felaktig rättstillämpning när den fann att det ankom på EUIPO att lägga fram åtminstone ett *prima facie*-bevis för att de påminnelser som avses i den omtvistade rapporten hade skett. Denna bevisbörda innebär inte endast att EUIPO ska ge sina tjänstemän och anställda skriftliga påminnelser och varningar utan även att EUIPO ska säkra bevisning på väsentliga och upprepade åsidosättanden för det fall den vill åberopa den senare.
- 50 För det andra har EUIPO påpekat att den överklagade domen är motsägelsefull eftersom tribunalen ifrågasatte huruvida påminnelserna hade skett, efter att i punkt 93 i den överklagade domen ha avvisat bevisningen avseende dessa påminnelser, vilken EUIPO hade gett in till tribunalen i bilagorna D 1–D 5 till dupliken.
- 51 Såsom tribunalen har påpekat i punkt 88 i den överklagade domen föreskrivs emellertid i artikel 85.1 i tribunalens rättegångsregler att den som vill ge in bevis ska göra detta i samband med den första skriftväxlingen. Det preciseras vidare i artikel 85.2 att bevis endast får inges i samband med repliken eller dupliken om det anges godtagbara skäl till att detta inte har gjorts tidigare.
- 52 Eftersom den bevisning som EUIPO anser kan styrka att påminnelserna till KD har skett gavs in i samband med dupliken utan att det angavs några godtagbara skäl därtill, avvisade tribunalen den bevisningen med tillämpning av reglerna i tribunalens rättegångsregler, vilket inte har kritiserats inom ramen för överklagandet.
- 53 Tribunalen gjorde följaktligen varken en felaktig rättstillämpning eller angav motsägelsefulla skäl i den överklagade domen när den fann att det med hänsyn till handlingarna i målet inte hade styrkts att påminnelserna om att fristerna ska iakttas som den överordnade påstås ha gett KD under referensperioden hade skett.
- 54 Även om det slutligen antas att anmärkningen om att tribunalen missuppfattade de faktiska omständigheterna, vilken också gjorts gällande av EUIPO inom ramen för den tredje grunden, skiljer sig från de två första anmärkningarna inom ramen för denna grund, kan denna anmärkning, i avsaknad av förklaringar som gör det möjligt att bedöma dess innebörd, inte prövas.
- 55 Överklagandet kan således inte vinna bifall såvitt avser den tredje grunden.

Den fjärde grunden

Parternas argument

- 56 EUIPO har genom den fjärde grunden för överklagandet, som avser punkterna 121–129 i den överklagade domen, gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning vid tolkningen av omsorgsplikten och åsidosatte sin motiveringsskyldighet.
- 57 EUIPO har inledningsvis hävdade att tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning när den fann att EUIPO borde ha tagit vederbörlig hänsyn till KD:s hälsoproblem när den antog den omtvistade rapporten.
- 58 För det första, i de fall då bedömare inte har någon anledning att anse att tjänsteinnehavarens giltiga frånvaro på grund av dennes hälsoproblem kan ha haft en betydande inverkan på hans eller hennes prestationer, kan bedömare inte klandras för att inte ha nämnt eller beaktat dessa hälsoproblem i sin rapport.
- 59 För det andra görs i bedömningsrapporterna en bedömning av den anställdes kompetenser, prestationsförmåga och uppträdande i tjänsten under den period då denne faktiskt har arbetat. Den period under vilken den anställda är frånvarande av giltiga skäl (till exempel sjukdom, olycksfall, föräldraledighet eller ledighet av familjeskäl, mammaledighet) omfattas inte av referensperioden. Om denna frånvaro är så lång eller betydande att den har påverkat prestationerna, kan den anställdes årliga mål anpassas i enlighet med detta eller så kan den omständigheten att de inte har uppfyllts motiveras.
- 60 För det tredje mottas och behandlas de medicinska uppgifterna direkt av EUIPO:s läkartjänst och överlämnas inte till bedömare eller, mer allmänt, till administrationen. Därför nämns inte personuppgifter om de anställdas hälsa i bedömningsrapporterna.
- 61 EUIPO har vidare kritiserat tribunalen för att varken ha förklarat på vilket sätt bedömare åsidosatte sin omsorgsplikt eller vad bedömare var skyldig att göra enligt omsorgsplikten.
- 62 För det första förstår EUIPO inte varför bedömare borde ha nämnt KD:s hälsoproblem i den omtvistade rapporten, när denne sammanfattningsvis hade gjort en positiv bedömning av KD:s arbete.
- 63 För det andra anser EUIPO att den överklagade domen inte gör det möjligt att förstå på vilket sätt KD:s hälsoproblem borde ha tagits upp i den omtvistade rapporten, när bedömare inte hade möjlighet att bedöma KD:s hälsotillstånd.
- 64 EUIPO vill slutligen få klarhet i huruvida tribunalens bedömning att KD:s hälsoproblem ska beaktas innebär att bedömningen måste förbättras eller uppgraderas. EUIPO anser att det skulle vara lika omotiverat att ge en anställd en fördel på grund av att han eller hon har varit frånvarande på grund av sjukdom som att klandra vederbörande för en sådan frånvaro.
- 65 KD har gjort gällande att överklagandet inte kan vinna bifall såvitt avser den fjärde grunden.

Domstolens bedömning

- 66 Det ska erinras om att omsorgsplikten återspeglar den jämvikt mellan ömsesidiga rättigheter och skyldigheter som tjänsteföreskrifterna och, i analogi med dessa, anställningsvillkoren för övriga anställda har skapat i relationerna mellan den offentliga myndigheten och de offentligt anställda. I likhet med rätten till god förvaltning innebär denna jämvikt bland annat att myndigheten, när den fattar beslut som rör en anställds situation, ska beakta samtliga omständigheter som kan vara avgörande för dess beslut och att den därvid inte bara ska beakta tjänstens intresse, utan även, och i synnerhet, den berörda anställdes intressen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 april 2021, FV/rådet, C-875/19 P, EU:C:2021:283, punkt 98).
- 67 Tribunalen gjorde en riktig bedömning i punkt 125 i den överklagade domen när den slog fast att omsorgsplikten bland annat innebär att administrationen i förekommande fall ska ta vederbörlig hänsyn till den berörde tjänstemannens eller anställdes hälsoproblem när den antar vederbörandes bedömningsrapport.
- 68 I förevarande fall fann tribunalen i punkt 126 i den överklagade domen att den omtvistade rapporten inte innehöll någon referens till de hälsoproblem som KD haft under referensperioden, trots att dessa varit allvarliga. Tribunalen drog härav slutsatsen att omsorgsplikten hade åsidosatts.
- 69 EUIPO har kritiserat den slutsatsen genom att för det första göra gällande att de hälsoproblem som en tjänsteman eller en anställd har haft endast ska beaktas i bedömningsrapporten i de fall då tjänstemannens eller den anställdes hälsotillstånd har motiverat så lång eller frekvent frånvaro att den utgör hinder för att det görs en fullständig bedömning av tjänstemannen eller den anställda i samband med det aktuella förfarandet.
- 70 En sådan restriktiv syn på bedömarens hänsynstagande till tjänstemannens eller den anställdes hälsotillstånd kan emellertid inte godtas, eftersom de hälsoproblem som tjänstemannen eller den anställda har haft även kan påverka vederbörandes prestationer under de perioder då denne har arbetat.
- 71 För det andra har EUIPO gjort gällande att sekretessen för de medicinska uppgifterna utgör hinder för att de nämns i bedömningsrapporten.
- 72 Sekretessen för dessa uppgifter hindrar emellertid inte att den överordnade till en anställd som lider av en långvarig sjukdom som lett till frekvent frånvaro, känner till den anställdes hälsoproblem, även om vederbörande inte exakt känner till vilka hälsoproblem det rör sig om.
- 73 I förevarande fall är det ostridigt dels att KD haft allvarliga hälsoproblem under åren 2015–2018 och att hon fortfarande led av dem under referensperioden, vilket hennes frånvaro på grund av hälsoskäl under den perioden visar, dels att hennes bedömare kände till dem.
- 74 Sekretessen för de medicinska uppgifterna kunde således inte motivera att KD:s hälsoproblem inte nämns i den omtvistade rapporten.
- 75 För det tredje har EUIPO gjort gällande att tribunalen åsidosatte sin motiveringsskyldighet, i den mån den varken förklarade på vilket sätt bedömarens hade åsidosatt sin omsorgsplikt eller hur KD:s hälsoproblem borde ha återspeglats i den omtvistade rapporten.

- 76 Såsom anges ovan i punkt 68, påpekade tribunalen emellertid, i punkt 126 i den överklagade domen, på vilket sätt omsorgsplikten hade åsidosatts i den omtvistade rapporten, nämligen att den omtvistade rapporten inte innehöll någon referens till KD:s hälsoproblem.
- 77 Tribunalen kan inte heller klandras för att inte ha förklarat hur bedömaren borde ha beaktat dessa hälsoproblem, eftersom det åsidosättande av omsorgsplikten som konstaterades i den överklagade domen inte berodde på ett olämpligt hänsynstagande, utan på att dessa hälsoproblem inte alls nämns i den omtvistade rapporten.
- 78 Anmärkningen om att tribunalen fann att EUIPO hade åsidosatt sin omsorgsplikt utan att motivera detta kan således inte godtas
- 79 Av det ovan anförda följer att överklagandet inte kan vinna bifall såvitt avser den fjärde grunden.
- 80 Eftersom överklagandet inte kan bifallas på någon av grunderna ska överklagandet ogillas.

Rättegångskostnader

- 81 Enligt artikel 138.1 i domstolens rättegångsregler, som enligt artikel 184.1 i rättegångsreglerna ska tillämpas i mål om överklagande, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. KD har yrkat att EUIPO ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom EUIPO har tappat målet ska KD:s yrkande bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (nionde avdelningen) följande:

1) Överklagandet ogillas.

2) Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO) ska ersätta rättegångskostnaderna.

Underskrifter